

PÖYTÄKIRJA

Vartiokylän seurakunnan seurakuntaneuvosto

Aika 13.10.2021 klo 18:00 - 19:30

Paikka Vartiokylän kirkko

Saapuvilla olleet jäsenet

Riikka Nenonen, puheenjohtaja
Tiina Hieta
Hanna Junttila
Pirjo Liisa Kangasniemi
Saimi Kautonen
Tytti Matsinen
Timo Ilmari Rajatammi
Katariina Rökköläinen
Jaana Röntilä
Sami Siirilä
Mikko Sorsa
Kirsi Mustonen
Jukka Pakarinen, kirkkoherra

Muut saapuvilla olleet

Pekka Voutilainen

sihteeri

Alkuhartaus Pirjo Liisa Kangasniemi

Allekirjoitukset

Riikka Nenonen
puheenjohtaja

Pekka Voutilainen
sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty.

Helsinki

Helsinki

Kirsi Mustonen

Mikko Sorsa

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Pöytäkirja on ollut yleisesti nähtävänä 14.10.–Lisää päivä Vartiokylän seurakunnan kirkkoherranvirastossa, Kiviportintie 5, ja sen nähtävänä pitämisestä on ilmoitettu kirkkoherranviraston ilmoitustaululle 29.10.2021 laitetulla ilmoituksella.

Jukka Pakarinen
kirkkoherra

Käsittelyt asiat

§	Liite	Otsikko	Sivu
66 §		<u>Kokouksen avaus</u>	4
67 §		<u>Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus</u>	5
68 §		<u>Pöytäkirjan tarkastajien valinta</u>	6
69 §		<u>Käsittelyjärjestyksen hyväksyminen</u>	7
70 §		<u>Ilmoitusasiat lokakuun kokoukseen</u>	8
71 §	1	<u>kirkkoherran päätökset lokakuun kokoukseen</u>	9
72 §	2	<u>Rakennemuutos Helsingin seurakuntayhtymässä</u>	10
73 §		<u>Rohkeasti yhdessä lausuntokierros 2. käsittely</u>	11
74 §		<u>Vartiokylän seurakunnan diakoninviran järjestelyt ajalla 1.1.2022-31.7.2022</u>	18
75 §		<u>Määräaikaisen suntion palkkaaminen 1.11.2021-31.12.2022</u>	19
76 §		<u>Muut mahdolliset asiat</u>	20
77 §		<u>Valitusosoitus ja kokouksen päättäminen</u>	21

66 § Kokouksen avaus

Päätösehdotus

Puheenjohtaja avaa kokouksen.

Päätös

Puheenjohtaja avasi kokouksen.

67 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätösehdotus

Kokous on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on saapuvilla (KL 7:4). Todetaan kokous laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

68 § Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätösehdotus

Valitaan pöytäkirjan tarkastajiksi Mikko Sorsa ja Kirsi Mustonen

Päätös

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Mikko Sorsa ja Kirsi Mustonen

69 § Käsittelyjärjestyksen hyväksyminen

Päätösehdotus

Hyväksytään esityslista.

Päätös

Esityslista hyväksyttiin.

477/2021

70 § Ilmoitusasiat lokakuun kokoukseen

Päätösehdotus

Merkitään tiedoksi

Käsittely

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Selostus

Lokakuun kokouksen ilmoitusasiat

- Koronan vaikutukset toimintaan
- digiurut

478/2021

71 § kirkkoherran päätökset lokakuun kokoukseen

Päätösehdotus

Merkitään tiedoksi

Käsittely

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Selostus

Kirkkoherran päätökset lokakuun kokouksessa

Liitteet

1 kirkkoherran päätökset lokakuun kokoukseen 2021

463/2021

72 § Rakennemuutos Helsingin seurakuntayhtymässä**Päätösehdotus**

Merkitään tiedoksi

Käsittely**Päätös**

Merkittiin tiedoksi.

Selostus

Vartiokylän seurakunta ja Helsingin Mikaelin seurakunta ovat selvittäneet mahdollisuutta mahdolliseen seurakuntien yhdistymiseen.

Seurakuntaneuvoston jäsenille on seurakuntaneuvoston iltakoulussa jaettu selvitystä seurakuntien yhdistymisestä.

Helsingin hiippakunnan piispa on tekemässä myös kartoittamassa seurakuntien tilannetta Helsingin seurakuntayhtymässä. Keväällä 2021 piispa tapasi kirkkoherran ja seurakuntaneuvoston, jossa aihetta käsiteltiin.

Marraskuun kokouksessa seurakuntaneuvosto käsittelee yhdistymistä ja tekee siihen liittyviä päätöksiä

Liitteet

- 2 Selvitys SN iltakoulu syyskuu 2021 Seurakuntien rakennemuutoksesta

463/2021

73 § Rohkeasti yhdessä lausuntokierros 2. käsittely**Päätösehdotus**

Seurakuntaneuvosto antaa lausunnon

Käsittely**Päätös**

Seurakuntaneuvosto antoi lausunnon.

Päätöshistoria

aikaisemmissa kokouksissa seurakuntaneuvosto on päättänyt seuraavasti.

Seurakuntaneuvosto päättää

1. merkitä aineiston tiedoksi
2. valita jäsenet seuraaviin työryhmiin, jotka työstävät vastauksia lausuntoon seuraavista asiakokonaisuuksista:
Toimintaedellytysten turvaaminen
Seurakuntien ja yhteisten palveluiden välinen työnjako
Henkilöstösuunnitelma
Kiinteistö- ja toimitilastrategia
Digistrategia
3. merkitä tiedoksi infokioskit, joita järjestetään
4. merkitä tiedoksi iltakoulun rohkeasti lausuntoa varten 29.9.2021 klo 18
5. merkitä tiedoksi, että lausunto annetaan lokakuun kokouksessa
6. Todeta, että lausunnon aineistot on lähetetty 1.9.2021

Selostus

Vartiokylän seurakunta on aikaisemmissa kokouksissaan käsitellyt asiaa ja perustanut myös ryhmiä käsittelemään osakokonaisuuksia. Näihin ryhmiin on myös kuulunut työntekijöiden edustajia. Työntekijät ovat myös käsitelleet rohkeasti yhdessä aineistoa tiimien kokouksissa ja lausuntoa on käsitelty myös työyhteisön kokouksessa 6.10.2021.

Helsingin seurakuntayhtymän yhteinen kirkkoneuvosto pyytää lausuntoa seurakunnilta ja yhteisiltä työmuodoilta rohkeasti yhdessä-prosessista.

Lausuntomateriaali julkaistaan 1.9.2021, joten se lähetetään seurakuntaneuvoston jäsenille erillisenä lähetyksenä.

Kaikille avoimia infokioskeja järjestetään syys ja lokakuussa.

Seurakuntaneuvosto käsittelee lausuntoa 29.9. iltakoulussaan ja sitä ennen perustetut ryhmät ovat käyneet omalta osaltaan materiaalia lävitse.

Seurakuntaneuvosto antaa lausuntonsa lokakuun kokouksessa.

Rohkeasti yhdessä tausta

Helsingin seurakuntien ja yhteisten palveluiden Rohkeasti yhdessä -prosessi pyrkii turvaamaan seurakuntien ja yhteisten palveluiden toimintaedellytykset merkittävien toimintaympäristön muutossaasteiden keskellä. Rohkeasti yhdessä –aloituspäätöksessä esitettiin prosessille seuraavat kysymykset

- Mikä on yhteinen tahtotila siitä, miten pärjätään jatkossa?
- Mitä tehdään yhdessä yhteisissä työmuodoissa ja mitä taas seurakunnissa?
- Mistä karsitaan ja mitä ei enää tehdä?
- Miten organisoidutaan ja rakennetaan yhteistyön tasoja tai puretaan niitä?

Asiantuntijaryhmien ehdotusten ensimmäinen käsittely 17.6.

Rohkeasti yhdessä –prosessia ohjaava yhteinen kirkkoneuvosto sai 17.6.2021 ensimmäistä kertaa käsiteltäväkseen kevään 2021 aikana työskennelleiden toimintaedellytysten turvaamis-, seurakuntien ja yhteisten palveluiden välisen työnjaon, henkilöstösuunnitelma-, kiinteistö- ja toimitilastrategia – sekä digitalisaatioasiantuntijaryhmien ehdotukset strategisiksi linjauksiksi. Asiantuntijaryhmien työn tuloksena syntyi laaja ehdotuspaketti (70 ehdotusta), joka on tarkoitus lähettää lausuntokierrokselle seurakuntiin ja yhteisten palveluiden osastoille seuraavan aikataulun mukaisesti:

12.8. YKN hioo lausuntopyynnöille lähtevää kokonaisuutta (ml. esitettävät kysymykset)

26.8. YKN päättää lopullisesta lausuntopaketista

1.9.-15.10. Seurakuntaneuvostot ja yhteisten palveluiden osastot antavat lausuntonsa

21.10. YKN lausunnot tiedoksi ja lähetekeskustelu

4.11. YKN päätösehdotuksen valmistelukeskustelu

25.11. YKN tekee esityksen ja hyväksyy esityksestä oman toimivaltansa puitteissa olevat esitykset

9.12. YKV:ssa YKN:n esitys kirkkovaltuuston toimivallan puitteissa olevista esityksistä

Yhteinen kirkkoneuvosto keskusteli 17.6. lausuntopaketin muodosta ja sisällöstä ja antoi siihen muiden muassa seuraavanlaista ohjeistusta. Materiaalipaketti on tärkeää kirjoittaa yhtenäiseksi ja jäsentää ehdotukset numeroinnilla. Tämä helpottaa lausuntokierroksen aikana hahmottamaan olennaiset ehdotukset taustamateriaalista ja antaa paremmat mahdollisuudet viitata Rohkeasti yhdessä -materiaalipaketin eri kohtiin. Lausuntokierroksen kysymysten tulee olla olennaisiin asioihin kiinnittyviä eikä kysymyksiä saa olla liikaa. Pääasioita erotellaan tekstimassasta myös visuaalisesti selkeästi. Lausuttavat asiat ovat väistämättä monimutkaisia ja kompleksisia, mutta lausuntokierroksen tehtävänannossa pitää pyrkiä kohtuullisuuteen. Olennaista on, että seurakunnilla on realistiset edellytykset sitoutua muutosten valmisteluun.

Mietittiin lausuntokierroksen aikataulun mielekkyyttä. Toisaalta tämän lausuntokierroksen aikatauluun on nyt varauduttu koko kevään ajan. Lausuntokierroksen palautteen pohjalta on kuitenkin syytä miettiä seuraavat askeleet tarkasti. Esimerkiksi aikataulua päätösesitysten viemiseksi yhteiseen kirkkovaltuustoon on syytä pilkkoa. Tältä osin tilanne selkeytyy syksyn kuluessa.

Kaikkienensa asiantuntijaryhmien työtä pidettiin onnistuneena ja vaikuttavana. Selkeimpinä kokonaisuuksina erottuivat toimintaedellytysten turvaamis-, kiinteistö- ja toimitilastrategian sekä digitalisaatiosuunnitelman ehdotukset. Työnjaon osalta toivottiin vielä yhteisten palveluiden organisaatiokaavioiden lisäämistä liitteisiin ja eniten odotuksia herätti suunniteltu palvelujen priorisointi. Henkilöstösuunnitelman osalta todettiin, että suunnitelman konkretia on erityisen paljon riippuvainen muiden ryhmien ehdotusten hyväksymisestä.

Kysymykseen asiantuntijaryhmien ehdotusten välisestä koherenssista valmistelijat vastasivat kiinnitetyn erityistä huomiota. Yhteisen kirkkoneuvoston kokouksessa 17.6. sovittiin, että sekä yhteisen kirkkoneuvoston jäsenet että kirkkoherrat voivat vielä kesän ajan esittää mahdollisia valmistelua koskevia ehdotuksia omilta Teams-kanaviltaan löytyvän yhteisdokumentin kautta.

Yhteisen kirkkoneuvoston esitys lausuntokierrokselle I käsittely 12.8.2021

Yhteinen kirkkoneuvosto kävi 12.8.2021 kokouksessaan ehdotetusta lausuntopaketista keskustelun, jonka aikana valmistelun todettiin edenneen hyvin. Aikataulun osalta päädyttiin pysyttämään alkuperäisessä suunnitelmassa siten, että lausuntokierros toteutetaan 1.9.-15.10. välisenä aikana. Perusteluissa todettiin, että seurakuntaneuvostot ovat voineet tähän hyvissä ajoin varautua ja toisaalta varsinkin talouskysymykseen liittyvällä päätöksenteolla on välttämätöntä pystyä vaikuttamaan jo vuoden 2023 talousraameihin.

Lausunnonantajien tueksi räätälöityjä Rohkeasti yhdessä –infokioskeja päätettiin lisätä syys-lokakuun taitteeseen siten, että kustakin asiakokonaisuudesta on tarjolla yhteensä kolme kertaa. Virtuaalisilla Rohkeasti yhdessä -kioskeilla on mahdollista tavata asiantuntijaryhmien edustajia ja kysellä lausuntokierroksen ehdotuksista tarkemmin.

Jo tiedossa olevat infokioskit ovat:

30.8 klo. 16.30-18 (Toimintaedellytysten turvaaminen)

1.9 klo. 16.30-18 (Henkilöstösuunnitelma)

3.9 klo. 10-11.30 (Työnjako)

7.9 klo. 16.30-18 (Digisuunnitelma)

8.9 klo. 16.30-18 (Kiinteistösuunnitelma)

10.9 klo. 10-11.30 (Toimintaedellytysten turvaaminen)

13.9 klo. 16-17.30 (Työnjako)

14.9 klo. 12-13.30 (Kiinteistösuunnitelma)

14.9 klo. 16-17.30 (Henkilöstösuunnitelma)

16.9 klo. 16-17.30 (Digisuunnitelma)

xx.9 klo. xx (Toimintaedellytysten turvaaminen)

xx.9 klo. xx (Työnjako)

xx.9 klo. xx (Kiinteistösuunnitelma)

xx.9 klo. xx (Henkilöstösuunnitelma)

xx.9 klo. xx (Digisuunnitelma)

Listaus täydentyy viikolla 34.

Lausuntokierrosta tukemaan on valmisteltu jokaisesta asiakokonaisuudesta myös lyhyet esittelyvideot, joita työntekijät ja luottamushenkilöt voivat hyödyntää lausuntokierroksen ehdotuksiin perehtyessään. Videolinkit ovat jaossa esimerkiksi luottamushenkilöiden verkkopalvelun ja Sinfon kautta.

Yhteisen kirkkoneuvoston lausuttopaketin I:n käsittelyn jälkeen perustelevien muistioiden ja lyhyiden loppuraporttien kokonaisuuksia on ennalta ilmoitetusti vielä muokattu teknisin korjauksin, muutamien vähäisin sisällöllisin täsmennyksin ja korjauksin (henkilöstösuunnitelman korjaukset, digisuunnitelman liiteluettelo), korjattu kiinteistöstrategian kappaleiden esitysjärjestys ilman sisällöllisiä muutoksia ja lisätty liitteisiin toivotut organisaatiokaaviot yhteisistä palveluista. Lisäksi yhteiselle kirkkoneuvostolle etukäteen ilmoitetun suunnitelman mukaisesti perustelevien muistioiden kokonaisuuteen on lisätty kesän aikana valmisteltu ja kiinteistö- ja toimitilastrategiaryhmän käsittelyssä ensi kertaa 16.8. ollut kiinteistöjen selvityssuunnitelma liitteineen. Tätä osuutta koskeva tarkempi selostus löytyy seuraavasta kappaleesta.

Vastaavat muutokset on tehty ruotsinkielisiin versioihin.

Kiinteistö- ja toimitilastrategia osana Rohkeasti yhdessä prosessia

Kiinteistö- ja toimitilastrategiaesityksessä on asetettu tavoitteeksi toiminnan käytössä olevien tilojen kokonaisneliömäärän vähentäminen 25 % viimeistään vuoteen 2030 mennessä tulevaisuuden toimintaedellytysten turvaamiseksi.

Tämän tavoitteen saavuttamiseksi on kiinteistö- ja toimitilastrategiatyöryhmä koostanut selvityksen, jonka pohjalta asiasta aloitetaan keskustelut seurakuntien ja eri toimijoiden kanssa. Selvitykseen on otettu mukaan kiinteistökannan kokonaisvähennykseen vaadittava kokonaisuus. Selvityksessä mukana olevien kohdetiedot tarkentuvat prosessin aikana. Sen vuoksi selvitys on sisäiseen käyttöön. Kohdekohtaiset muutokset ovat mahdollisia, mutta kokonaisvähennystarpeesta ei tulevaisuuden toimintaedellytysten turvaamiseksi voi tinkiä.

Selvityksessä mukana olevien tilojen tilatarpeen osalta tulee toiminnan käyttöön etsiä korvaava tila ja tämän tilan tulee löytyä olemassa olevasta kiinteistökannasta.

Selvitys koskee yhtymän varsinaisen toiminnan tiloja niin seurakuntien käytössä olevien tilojen osalta kuin yhteisessä käytössä olevien tilojen osalta.

Selvitys koostuu toiminnan tilojen sijainti- talous- ja neliömääräisestä tarkastelusta.

Selvityksen tarkoitus on antaa käsitys vähennystarpeen merkityksestä ja mittakaavasta. Tarkempi kohdekohtainen tarkastelu on syytä toteuttaa mm. toiminnan uudelleensijoittelun, kaavoitustilanteen, rakennusteknisen tilan ja talouden kannalta. Lisäksi on otettava huomioon kohteiden korjausvelka ja tulevaisuuden investointitarpeet.

Selvitykseen tarvitaan myös jatkotyöstössä kohdekohtaisesti linjauksia mahdollisista myynneistä ja ulosvuokraustuotosta generoituvan kassavirran käytöstä.

Ehdotukset lausuntokierroksen kysymyksiksi

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää kokouksessaan 26.8. lausuntokierrokselle lähtevistä kysymyksistä. Kysymysten on tarkoitus nostaa esille keskeisiä asioita, joihin lausuntokierroksessa on syytä kiinnittää huomiota. Lausunnonantajien toivotaan erityisesti ottavan perustellen kantaa niihin kysymyksiin ja ehdotuksiin, joihin he toivovat muutoksia.

Toimintaedellytysten turvaaminen

1. Vuotuista kokonaismäärärahaa (toimintakate) ehdotetaan leikattavan porrastetusti vuosina 2023, 2026 ja 2029, kulloinkin -8 % aiempaan tasoon nähden. Mahdollistaako porrastettu määrärahalieikkaus rakenteellisten muutosten tekemisen seurakunnassanne / yksikössänne jatkuvaa "juustohöyläämistä" paremmin? Mihin konkreettisiin toimenpiteisiin aiotte ryhtyä vuoden 2022 aikana tulevien säästövelvoitteiden saavuttamiseksi? Mikäli ette ole valmis ehdotettuun -8 % vähennykseen, minkä

näette vaihtoehtoratkaisuksi tarvittavalle talouden tasapainottamiselle? (liittyy YKN:n ehdotukseen nro 1)

2. Onko ehdotus kokonaismäärärahan jaosta mielestänne kokonaisuutena onnistunut? Mikäli ei, mitä toivoisitte siinä muutettavan ja miksi? (liittyy YKN:n ehdotukseen nro 4)

3. Onko ehdotus seurakunnille osoitettavan määrärahan uusista jakoperusteista mielestänne oikeudenmukainen ja käytetäänkö siinä mielestänne oikeita kriteereitä ja painotuksia? Mikäli ei, mitä kohtaa perusteista tulisi mielestänne muuttaa, millä tavalla ja miksi? (liittyy YKN:n ehdotukseen nro 5)

4. Onko ehdotus sisäisten vuokrien uusista määräytymisperusteista mielestänne selkeä ja tasapuolinen? Mikäli ei, miten määräytymisperusteita tulisi mielestänne muuttaa ja miksi? (liittyy YKN:n ehdotukseen nro 6)

Seurakuntien ja yhteisten palveluiden välinen työnjako

5. Palvelevatko yhteistyön teesit muutosprosessia? Mitkä teesit ovat mielestänne tärkeimmät? (liittyy YKN:n ehdotukseen / loppuraportti sivu 12 "Yhteistyön teesit")

6. Palvelujen priorisointi: palveluiden priorisointia lähdetään toteuttamaan yhteisten palveluiden osalta jo syksyllä. Prosessi tähtää joidenkin toimintojen vähentämiseen tai jopa kokonaan nykymuodossa tekemättä jättämiseen Helsingin seurakuntayhtymän toimesta. Mitä palveluja olisi erityisen tärkeää seurakuntien näkökulmasta säilyttää yhteisissä palveluissa? (liittyy YKN:n ehdotukseen / loppuraportti sivu 11 "Toimenpiteet, aikataulut ja mittarit")

7. Toimenpide-ehdotukset: Ovatko toimenpide-ehdotukset mahdollisia toteuttaa annetun aikataulun mukaan? Halutaanko lisäyksiä/muutoksia toimenpide-ehdotuksiin? (liittyy YKN:n ehdotuksiin nrot 11-23)

Henkilöstösuunnitelma

8. Millä priorisoinneilla/ toimenpiteillä edistetään parhaiten vuoden 2023 tavoitteiden toteutumista? Ehdotettu -8 % toimintakatteen leikkaus edellyttää väistämättä myös henkilöstökulujen vähentämistä. Mitä näkökulmia tässä tulisi erityisesti ottaa huomioon? (liittyy YKN:n ehdotuksiin nrot 24-49)

9. Mitkä toimenpiteistä palvelevat parhaiten strategialähtöisen henkilöstösuunnittelun onnistumista? Mitkä olisivat ne riittävät resurssit, joita muutoksen johtamiseen tulisi suunnata? (liittyy YKN:n ehdotuksiin nrot 24-49)

10. Toimenpide-ehdotukset: Ovatko toimenpide-ehdotukset mahdollisia toteuttaa annetun aikataulun mukaan? Halutaanko lisäyksiä/muutoksia toimenpide-ehdotuksiin? (liittyy YKN:n ehdotuksiin nrot 24-49)

Kiinteistö- ja toimitilastrategia

11. Mitä mahdollisia muutoksia / lisäyksiä laadittuun kiinteistö- ja toimitilastrategiaan tulisi mielestänne tehdä? (liittyy YKN:n ehdotuksiin nrot 50-60)

12. Mikäli yhteisen kirkkoneuvoston selvityslistan mukaiset luopumiset toteutetaan, mitä käyttäjän näkökulmia on otettava huomioon? Mitä mahdollisia ongelmia näette toimintojen siirtämisessä seurakuntayhtymän omistamiin toisiin tiloihin? Mikä omien kiinteistöjen ja toimitilojen merkitys on digitalisoituvassa yhteiskunnassa? (liittyy YKN:n ehdotuksiin nrot 50 ja 51)

13. Kuinka tärkeänä pidätte rippikoulujen järjestämistä omissa leirikesköksissä? Voidaanko ajatella, että leirit järjestettäisiin aina vaihtuvassa paikassa, vai onko omalla leirikesköksellä rippikouluprosessin kannalta itseisarvoa? (liittyy YKN:n ehdotukseen nro 58)

Digistrategia

14. Digistrategian tavoitetilaa on lähestytty neljästä näkökulmasta ja niiden pohjalta on johdettu kymmenen digitavoitetta eli digikäskyä. Puuttuuko jokin oleellinen Helsingin seurakuntayhtymän digitalisaation tavoitte määritellyistä neljästä näkökulmasta tarkasteltuna? Jos kyllä, mikä tavoite puuttuu ja millä toimenpiteillä tavoitteen saavuttamista voitaisiin edistää? (liittyy YKN:n ehdotuksiin nrot 62-71)

15. Onko jokin määritellyistä tavoitteista sellainen, että se ei ole tarpeellinen tai se ei ehkä kuulu tälle strategiakaudelle (2021-2026)? Miksi? (liittyy YKN:n ehdotuksiin nrot 62-71)

16. Kymmenelle digikäskylle on yhdessä työntekijöiden ja luottamushenkilöiden kanssa kehitetty toimenpiteitä, jotka on aikataulutettu strategia-aikajänteelle. Puuttuuko jostakin tavoitteesta jokin tärkeä toimenpide, jolla voitaisiin vielä edistää ko. tavoitteen saavuttamista? (liittyy YKN:n ehdotuksiin nrot 62-71)

Yleistä

17. Mitä muita asioita haluaisitte nostaa lausunnossanne esiin?

475/2021

**74 § Vartiokylän seurakunnan diakoninviran järjestelyt ajalla
1.1.2022-31.7.2022**

Päätösehdotus

Päätetään rekrytoida määräaikaiseen diakoninvirkaan työntekijä ajalle
1.1.2022-31.7.2022

Käsittely

Päätös

Päätettiin rekrytoida määräaikaiseen diakoninvirkaan työntekijä ajalle
1.1.2022-31.7.2022

Päätöshistoria

Selostus

Vartiokylän seurakunnan diakoni Leena Nygård on hakenut virkavapautta ajalle 1.1.2022-31.7.2022 ja se on hänelle myönnetty.

Vartiokylän seurakunnassa on kaksi diakoninvirkaa. Seurakunnan alueella diakonisen työn tarve on suuri. Alueen haasteisiin vastaaminen vaatii kahden diakonin työpanosta.

Määräaikainen diakoninvirka tulisi laittaa mahdollisimman pikaisesti auki, jotta määräaikaisuus voitaisiin täyttää heti vuoden alusta.

475/2021

75 § Määräaikaisen suntion palkkaaminen 1.11.2021-31.12.2022

Päätösehdotus

Päätetään aloittaa suntion rekrytointi ajalle 1.11.2021-31.12.2022

Käsittely

Pöytäkirja on ollut yleisesti nähtävänä Lisää päivä–Lisää päivä Vartiokylän seurakunnan kirkkoherranvirastossa, Kiviportintie 5, ja sen nähtävänä pitämisestä on ilmoitettu kirkkoherranviraston ilmoitustaululle Lisää päivä laitetulla ilmoituksella.

Jukka Pakarinen
kirkkoherra

Päätös

Päätettiin aloittaa suntion rekrytointi ajalle 1.11.2021-31.12.2022.

Päätöshistoria

Selostus

Vartiokylän seurakunnan suntio Kaisa Jalkanen irtisanoutui ja hänen tilalleen tulisi palkata suntio.

Vartiokylän seurakunnalla on kaksi kirkkorakennusta ja tämä vaatii vähintään kolmen suntion työpanoksen.

76 § Muut mahdolliset asiat

Päätösehdotus

77 § Valitusosoitus ja kokouksen päättäminen

Päätösehdotus

Puheenjohtaja päättää kokouksen sekä antaa oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoituksen.

Päätös

Puheenjohtaja päätti kokouksen sekä antoi liitteen mukaiset oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoituksen.

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Valmistelua tai täytäntöönpanoa koskeva asia

Pöytäkirjan pykälät:

Edellä mainituista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 5 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 2 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkista hankintaa koskevasta päätöksestä ei saa tehdä julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) mukaista valitusta, koska päätös koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.

Alistusasia

Pöytäkirjan pykälät:

Kirkkolain 24 luvun 3.2 §:n mukaan oikaisuvaatimusta ei saa tehdä päätöksestä, joka alistetaan tuomio-
kapitulin tai kirkkohallituksen vahvistettavaksi.

Kirkkolain 24 luvun 14 §:n mukainen asia

Pöytäkirjan pykälät:

Kirkkolain 24 luvun 14 §:n 1 momentin 9 kohdan mukaan muutosta ei saa hakea oikaisuvaatimuksella tai valittamalla työnantajan viranhaltijalle antamaan varoitukseen, josta säädetään 6 luvun 26 §:n 3 momentissa.

Kirkkolain 24 luvun 14 §:n 1 momentin 10 kohdan mukaan muutosta ei saa hakea oikaisuvaatimuksella tai valittamalla työnantajan esittämään pyyntöön tiedoista työ- ja toimintakyvyn selvittämiseksi tai määräykseen osallistua terveydentilansa toteamiseksi suoritettaviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin, jos se on välttämätöntä tehtävän hoitamisen edellytysten selvittämiseksi.

Kirkkolain 24 luvun 14 §:n 2 momentin mukaan muutosta ei saa hakea oikaisuvaatimuksella tai valittamalla päätökseen, joka koskee väliaikaista viran toimituksesta pidättämistä tai väliaikaista pappisviran toimituksesta pidättämistä, josta säädetään 6 luvun 63 §:ssä.

Kirkkolain 24 luvun 14 §:n 3 momentin mukaan seurakunnan jäsenenä ei ole oikeutta tehdä oikaisuvaatimusta tai valitusta kirkkoneuvoston tai seurakuntaneuvoston päätöksestä, jos se koskee toiseen henkilöön kohdistuvaa diakoniaa, kristillistä kasvatusta tai opetusta.

Hallinnon sisäinen määräys

Pöytäkirjan pykälät:

Lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 2 luvun 6 §:n 2 momentin mukaan valitusta ei saa tehdä hallinnon sisäisestä määräyksestä, joka koskee tehtävän tai muun toimenpiteen suorittamista.

Kirkkolain 6 luvun 72 §:n 2 momenttiin perustuva valituskielto ja palvelussuhteen ehtoja koskeva valituskielto

Pöytäkirjan pykälät:

Kirkkolain 6 luvun 72 §:n 2 momentin mukaan viranhaltija ei saa valittamalla hakea muutosta virkaehtosopimuksessa sovituihin palvelussuhteen ehtoja koskeviin päätöksiin (palkkaus, vuosiloma, matkakorvaukset, työaika, henkilöstökoulutus) taikka saattaa sitä oikaisuvaatimuksin tai hallintoriita-asiana käsiteltäväksi, jos hänellä tai viranhaltijajayhdistyksellä on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa. Muutoksenhakukielto ei koske virkaehtosopimuksen ulkopuolella olevaa viranhaltijaa.

Työsuhteeseen ottamista tai irtisanomista koskeva asia

Pöytäkirjan pykälät:

Työsuhteeseen ottamista tai siitä irtisanomista koskevat päätökset ovat luonteeltaan yksityisoikeudellisia työsopimuslain soveltamisalaan kuuluvia päätöksiä. Niihin liittyvät riitaisuudet käsitellään oikeudenkäy-

miskaaren 1 luvun 1 §:n mukaisesti riita-asioina käräjäoikeudessa eikä hallinto-oikeudellisessa lainkäytönmenettelyssä.

Hankinta-asia

Pöytäkirjan pykälät:

Hankintaa koskevista päätöksistä ei saa kirkkolain 24 luvun 8 a §:n 2 momentin nojalla tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnyсарvon, asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Soveltamisen kynnyсарvot ovat (alv 0 %): 60 000 euroa tavarat, palvelut ja suunnittelukilpailut, 150 000 euroa rakennusurakat, 400 000 euroa sosiaali- ja terveyspalvelut (lain liitteen kohdat E 1-4), 300 000 muut erityiset palvelut (lain liitteen kohdat E 5-15), 500 000 euroa käyttöoikeussopimukset.

Muu peruste, mikä?

Pöytäkirjan pykälät:

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Pöytäkirjan pykälät, joista oikaisuvaatimuksen voi tehdä:

Edellä mainittuihin seurakuntaneuvoston päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Oikeus oikaisuvaatimuksen tekemiseen

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä seurakuntayhtymän viranomaisen päätöksestä oikaisuvaatimuksen saa tehdä myös seurakuntayhtymän jäsen seurakunta ja sen jäsen.

Oikaisuvaatimusaika ja tiedoksisaanti

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut päätöksestä tiedon.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettamisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettamisestä, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Tiedoksisaantipäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi, ei oteta lukuun oikaisuvaatimusaikaa laskettaessa.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Oikaisuvaatimus osoitetaan Vartiokylän seurakunnan seurakuntaneuvostolle.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi:

- oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- tiedot oikaisuvaatimuksen kohteena olevasta päätöksestä
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.

Oikaisuvaatimus on muutoksenhakijan, laillisen edustajan tai asiamiehen omakätisesti allekirjoitettava. Jos muutoksenhakijan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen

Oikaisuvaatimuksen voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Oikaisuvaatimuksen on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä tietojärjestelmässä siten, että sitä voidaan käsitellä.

Oikaisuvaatimuksen toimitusosoite:

Vartiokylän seurakunta

Käyntiosoite: Kiviportintie 5, Helsinki
Postiosoite: Kiviportintie 5, 00950 Helsinki
Sähköposti: vartiokyla.srk@evl.fi

VALITUSOSOITUS

Seuraaviin seurakuntaneuvoston päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät:
Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät:

Oikeus valituksen tekemiseen

Valituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä seurakuntayhtymän jäsen seurakunta ja sen jäsen.

Valitusperusteet

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Alistettavassa asiassa valituksen saa tehdä myös sillä perusteella, että päätös ei ole tarkoituksenmukainen.

Valitusaika ja tiedoksisaanti

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettamisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen tiedon

päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja tai alistus- tai valitusviranomaisen päätös on asetettu yleisesti nähtäväksi. Tiedoksisaanti-päivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi, ei oteta lukuun valitusaikaa laskettaessa.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle. Alistusasioissa valitus tehdään kuitenkin tuomiokapitulille tai kirkkohallitukselle.

Valituskirjelmän sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite, puhelinnumero ja muut tarvittavat yhteystiedot
- sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituskirjelmään on liitettävä:

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta, sekä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja sen mukaan kuin lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 32 §:ssä säädetään.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Valitusasiakirjat voi lähettää omalla vastuulla postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Valitusasiakirjojen on oltava perillä viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Yhteystiedot:

Helsingin hallinto-oikeus, pöytäkirjan pykälät:

Käyntiosoite: Tuomioistuimet-talo, Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
Puhelin: 029 564 2000
Fax: 029 564 2079
Sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Alistusasioissa

Helsingin hiippakunnan tuomiokapituli, pöytäkirjan pykälät:

Käyntiosoite: Bulevardi 16 B, V kerros, Helsinki
Postiosoite: Bulevardi 16 B, 00120 Helsinki
Sähköposti: helsinki.tuomiokapituli@evl.fi

Kirkkohallitus, pöytäkirjan pykälät:

Käyntiosoite: Eteläranta 8, Helsinki
Postiosoite: PL 210, 00131 Helsinki
Fax: (09) 1802 350
Sähköposti: kirkkohallitus@evl.fi

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua tuomioistuinmaksulain (1455/2015) mukaisesti.

HANKINTAOIKAISU

Pöytäkirjan pykälät:

Hankintaoikaisuoikeus

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankintaoikaisun (hankintalaki 132 -135 §:t).

Hankintaoikaisu aika ja tiedoksisaanti

Hankintaoikaisu on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämissäpäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin. Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan.

Viranomainen

Hankintaoikaisu osoitetaan hankintapäätöksen tehneelle toimielimelle tai viranhaltijalle.

Hankintaoikaisun sisältö

Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi:

- oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- tiedot hankintaoikaisun kohteena olevasta päätöksestä
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

Hankintaoikaisun toimittaminen

Hankintaoikaisun on oltava perillä hankintapäätöksen tehneessä viranomaisessa oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Hankintaoikaisun voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti.

Hankintaoikaisuvaatimuksen toimitusosoite:

Vartiokylän seurakunta

Käyntiosoite: Kiviportintie 5, Helsinki
Postiosoite: Kiviportintie 5, 00950 Helsinki
Sähköposti: vartiokyla.srk@evl.fi

VALITUS MARKKINAOIKEUTEEN

Pöytäkirjan pykälät:

Oikeus valituksen tekemiseen

Se, jota asia koskee, voi saattaa hankintaa koskevan asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen (hankintalain 145 §).

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa tässä laissa tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tekemä ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee: 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua; 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin 75 §:n nojalla; tai 3) sitä, että 93 §:ssä tarkoitettujen kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia (hankintalain 146 §:n 1 momentti).

Valituksen markkinaoikeuteen voi tehdä vain hankinnoista, jotka ylittävät hankintalain 25 §:ssä määritellyn kansallisen kynnysarvon.

Valitusperusteet

Valitus voidaan tehdä sillä perusteella, että päätös on julkisista hankinnoista annettujen oikeusohjeiden vastainen.

Valitusaika ja tiedoksisaanti

Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen, jollei jäljempänä toisin säädetä.

Jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa, valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun tarjoaja on saanut tiedon päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus markkinaoikeudelle on tehtävä viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä oheisasiakirjoihin tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei ehdokas tai tarjoaja näytä tiedoksiannon tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiannontaa ehdokkaan ja tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon päivänä, jona asiaa koskeva sähköinen asiakirja on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että sähköistä viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Valituskirjelmän sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero sekä muut tarvittavat yhteystiedot, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä
- hankinta-asia, jota valitus koskee
- valittajan vaatimukset ja niiden perusteet.

Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää. Käsittelylupa on myönnettävä, jos 1) asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää tai 2) siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmään on liitettävä:

- päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja sen mukaan kuin lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 32 §:ssä säädetään.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle. Valitusasiakirjat voi lähettää omalla vastuulla postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Valitusasiakirjojen on oltava perillä viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä. Itse tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan.

Markkinaoikeuden osoite ja muut yhteystiedot:

Markkinaoikeus

Käyntiosoite Tuomioistuimet-talo, Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
Puhelin: 029 564 3300
Fax: 029 564 3314
Sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamises-ta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankinta-oikeus koskevassa kohdassa.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua tuomioistuinmaksulain (1455/2015) mukaisesti.

Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjan otteeseen.